

Contes
Òscar Montferrer

Sòlida inquietud de la malenconia

El títol del recull de contes amb què Antonio Tabucchi fa un pas més en la seva trajectòria literària apareix, a primer cop d'ull, com una mena de joc de paraules en què la incògnita que cal desvelar té a veure amb el subjecte de la frase.

Si "el temps" actua com a agent causant, el significat és un i, per tant, es té entre mans un seguit d'històries en què els personatges són víctimes de cada segon en què han estat alenat; si ho fa com a agent experimentador, el significat és un altre: les persones es fan grans -envelleixen- amb els dies que les acompanyen des del naixement fins a la mort i, aleshores, el temps és un company a qui es pot retreure tot, tret de la fidelitat.

Amb els nou contes llegits, la decisió sobre quina és la posició que pren l'autor italià a l'hora d'explicar històries relacionades amb el temps -viscut- es fa difícil d'identificar, tot i que això no afecta en absolut la substància i l'interès d'allò que explica sense presses.

Tabucchi apunta, en una breu nota que adreça al lector i que situa en el tancament del llibre, que algunes de les històries que ha dut al paper provenen de la realitat. Però com que només són algunes les que tenen aquest origen, cal establir en la ficció l'origen de les altres. I és aleshores quan es fa engrescador filar prim amb les històries i deixar de

Antonio Tabucchi va visitar Barcelona fa poques setmanes

fins i tot si, com és el cas d'*El cercle*, la primera de les narracions breus que conformen el recull, aquest estat té més a veure amb la ment i l'ànima que no pas amb el cos.

Tabucchi, fidel a la seva manera d'explicar, a la seva veu -literària-pausada, a la seva descripció d'uns personatges a què s'acosta a peu pla, encomana malenconia perquè aconseguix dur el lector al territori en què sembla que tot acaba fins i tot si, per llei de vida, encara li cau lluny. És eficaç, la seva manera d'explicar, perquè en acostar-se als seus personatges, ho fa sense dramatismes innecessaris i és així que atorga una intensitat extrema a la transmissió d'unes reflexions que, si es presentaven exagerades, només tindrien lloc en el cubell del rebuig.

El pòsit d'unes hores

Què en queda, després d'haver compartit una estona -el llibre és primet- amb les criatures d'Antonio Tabucchi? Aquella sensació que la vida és moltes vides. Aquella convicció que les coses són com semblen que són però que potser el que semblen no fa justícia al que són. Aquella percepció que la felicitat se la fa cadascú a la seva mida. Aquella angoixa que treu el cap quan se sospita que potser no hi ha res que tingui gaire sentit. I aquella convicció que, si més no, les hores recents, les que s'han invertit en la lectura, han pagat la pena.*

El temps envelleix de pressa

Antonio Tabucchi
Traducció: Teresa Muñoz
Edicions 62
Barcelona, 2010
Preu: 16 euros
Pàgines: 128

banda les línies principals amb què, juganer, les emmascara.

És al final, doncs, quan s'han paït els fragments creïbles, factibles, possibles..., que l'harmonia que prové de la creació d'unes de les històries i

l'elecció i apropiació de les altres il·lumina el lector sobre el com i el perquè d'*El temps envelleix de pressa*: l'autor d'*Afirma Pereira* reflexiona sobre els moments existencials que es produeixen en la senectut,

JOSEP LOSADA

Novel·la **Marta Monedero**

Les portes del paradís

Yiyun Li
Traducció: Emma Piqué
Bromera
Alzira, 2010
Preu: 21,90 euros
Pàgines: 407

Transformar la innocència en crim

Escriu en anglès, però somia en xinès, la llengua de la seva memòria. Yiyun Li (Pequín, 1972) té dos idiomes, el dels records i la família i el del present i l'activitat literària. Perquè aquesta escriptora de prosa lleugera va viure a la capital xinesa fins al 1996, quan es va traslladar als Estats Units per estudiar medicina. En acabar la carrera i després d'un curs d'escriptura creativa, va adonar-se que la seva sensibilitat fluïa millor amb paraules que amb la ciència i es va abocar a escriure *Los buenos deseos*, un llibre de relats sobre les arrels, el descobriment d'una nova cultura i el sentit de la vida, que tindria un reconeixement fulgurant i del qual dues de les històries (*Mil anys*

d'oracions i *La princesa de Nebraska*) tindrien una versió cinematogràfica, amb dues pel·lícules dirigides per Wayne Wang, el realitzador de Hong Kong resident als Estats Units.

Si a *Neu de primavera* Moying Li (una altra xinesa nord-americana) recordava la infància i joventut sota l'engranatge comunista en unes memòries doloroses, però sense aires de revenja, Yuyin Li furga amb més contundència en els racons foscos del passat en la seva primera novel·la.

Les portes del paradís parteix d'un fet real, l'execució pública d'una dona poc després de la mort de Mao, quan el règim xinès semblava afluir un pèl i obrir petites esclotxes de llibertat. Però tot va ser un miratge

Un dia de març del 1979, a la plaça d'una ciutat provinciana del Riu Negre es prepara l'execució d'una noia, acusada d'haver dubtat de les bondats del règim. S'acosta l'hora de la mort i cada veí la viu a la seva manera. Els pares de la víctima es debaten entre el dolor i la vergonya, per al boig del poble serà el primer cop que vegi una dona nua, dos nens intueixen que la vida és més atroç que el petit món que coneixen i una excompanya de classe de la víctima decideix actuar davant la injustícia.

Perversió, coratge i fe

Yuyin Li va créixer llegint notícies sobre els ajusticiaments practicats pel comunisme i evoca el trist episodi

amb credibilitat. Descriu el patetisme de manera colpidora, fa conviure les mitges paraules, els silencis i les mirades còmplices en un univers ple de matisos, contradiccions i dubtes, perquè la vida i la literatura aborden tonalitats diferents. Hàbil en la descripció de personatges i en la confecció d'un mosaic de pensaments i actituds calidoscòpic, Li parla d'un món trencat, de les víctimes d'una societat que va ser capaç de transformar la innocència en crim.

Les portes del paradís perfila un seguit d'històries de resistència, perversió, coratge i fe, descrites amb una prosa àgil i emotiva, que dibuixen un retrat universal de la fragilitat i el coratge humà.*